

F. t. I. vedr. Danmarks Grundforskningsfond

Lovforslag nr. L 182. Fremsat den 30. april 2008 af videnskabsministeren (Helge Sander)

Forslag

til

lov om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond

(Kapitalgrundlag, uddelingsmuligheder, organisation m.v.)

§ 1

I lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 876 af 8. oktober 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

2. § 1, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Grundforskningsfonden kan af sin kapital og afkastet heraf samt af fondens andre indtægter og eventuelle ekstra bevillinger foretage uddelinger i overensstemmelse med sit formål. Fonden skal herved sørge for, at uddelingerne foretages sådan, at de sikrer fondens virke på langt sigt.

Stk. 4. Fonden kan gennemsnitligt uddele 300 mio. kr. årligt målt i faste priser over fortløbende 5-års-perioder. Alle uddelinger skal inkludere bidrag til følgeudgifter forbundet med forskningen beregnet efter den sats, der til enhver tid gælder for staten.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

3. § 2, stk. 1, affattes således:

»Fonden ledes af en bestyrelse, hvis medlemmer bl.a. skal have indsigt i forskning på internationalt niveau samt finansiel indsigt. Formanden og medlemmerne udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i deres personlige egenskab:

- 1) En formand udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling,
- 2) 2 medlemmer indstillet af Det Frie Forskningsråd,
- 3) 1 medlem indstillet af Det Strategiske Forskningsråd,

4) 1 medlem indstillet af Rektorkollegiet uden for kollegiets midte,

5) 1 medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium uden for kollegiets midte,

6) 1 medlem indstillet af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab,

7) 1 medlem indstillet af Akademiet for de Tekniske Videnskaber og

8) 1 medlem udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.«

4. I § 4, stk. 6, 2. pkt., udgår »endvidere«.

5. I § 4, stk. 6, indsættes som 3. pkt.:

»Bestyrelsen kan endvidere efter aftale med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling påtage sig at udføre nærmere afgrænsede opgaver for denne.«

6. § 9, stk. 1, 1. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Fondens regnskab revideres af rigsrevisor og en statsautoriseret revisor efter reglerne i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Bestyrelsen udnævner den statsautoriserede revisor for 3 år ad gangen.«

7. I § 9, stk. 2, ændres »revision« til: »revisionen«.

8. I § 13, stk. 1, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

9. Efter § 13 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 13 a. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bemyndige en under ministeri-

et oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om udøvelsen af

de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Uanset § 1, stk. 4, i lov om Danmarks Grundforskningsfond, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, kan Danmarks Grundforskningsfond i 2009 maksimalt uddele 275 mio. kr.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Danmarks Grundforskningsfond har i en årrække haft mulighed for at bruge af grundkapitalen. Uden nye tiltag kunne kapitalen forventes at være opbrugt med udgangen af 2013, men allerede fra 2009 ville fonden ikke længere kunne igangsætte nye aktiviteter, fordi kapitalen er bundet til finansiering af igangværende aktiviteter. Der skulle derfor findes en løsning på fondens fremtidige finansiering.

Ved aftalen om finansloven for 2008 er det besluttet at øge fondens grundkapital med i alt 3 mia. kr., hvilket sikrer det nødvendige grundlag for fondens fortsatte aktiviteter på langt sigt, dvs. yderligere ca. 25 år, idet det fortsat vil være nødvendigt at bruge af grundkapitalen.

I det gældende lovgrundlag er indsat en bestemmelse om, at der senest i folketingsåret 2007-08 skal fremsættes forslag til revision af lovens bestemmelser om fondens organisation, kapitalgrundlag og uddelelingsmuligheder.

På baggrund af ovenstående og i lyset af den hidtidige brede opbakning til fondens aktiviteter foreslås foretaget nogle ændringer, som skal sikre fondens fremtidige finansiering, smidiggøre fondens uddelelingsmuligheder, forbedre bestyrelsens sammensætning samt øge fleksibiliteten i opgaveløsningen.

2. Gældende ret

De gældende regler for fonden er fastsat i lov nr. 409 af 6. juni 1991 om Danmarks Grundforskningsfond med senere ændringer, jf. lovbekendtgørelse nr. 876 af 8. oktober 2003, samt i bekendtgørelse nr. 599 af 24. juni 2003 om forvaltning af Danmarks Grundforskningsfonds midler og i anordning nr. 574 af 25. juni 2003 om fundats for Danmarks Grundforskningsfond.

Fonden blev oprettet ved loven fra 1991 med en grundkapital på 2 mia. kr. Formueforvaltningen skal ifølge bekendtgørelsen placeres helt eller delvis ved en institution, der er omfattet af begrebet »værdipapir-

handlere« i lov om værdipapirhandel, og som har erfaring med formueforvaltning. Aktuelt har fonden en forvaltningsaftale med Danske Capital.

Danmarks Grundforskningsfond har til formål at styrke Danmarks forskningsmæssige udviklingsevne ved finansiering af enestående forskning på internationalt niveau. Fondens hovedaktivitet er at oprette og finansiere grundforskningscentre. En fortsættelse af de aktiviteter fonden udfører, er i overensstemmelse med regeringsgrundlaget »Mulighedernes samfund«, november 2007, hvoraf fremgår, at regeringen vil »...bevare fondens uafhængighed og sikre fondens finansieringsgrundlag på lang sigt.«

3. Lovforslaget

3.1. Kapitalgrundlag

Ved etableringen af Danmarks Grundforskningsfond i 1991 sikrede en høj rente et højt afkast af den indskudte kapital. Det høje startniveau for afkastet har angivet forventningen til fondens aktivitetsniveau. Renteudviklingen har medført et betydeligt mindre afkast, og to lovændringer i henholdsvis 1997 og 2003 gav mulighed for at opretholde aktivitetsniveauet ved at bruge af grundkapitalen. Som følge heraf var grundkapitalen nede på 1,65 mia. kr. ved udgangen af 2006.

Med den nuværende udvikling ville fondens kapital være opbrugt ved udgangen af 2013, men allerede fra 2009 ville der ikke kunne gives nye tilsagn om at igangsætte nye grundforskningscentre, idet de resterende midler er bundet til at færdiggøre de igangværende aktiviteter.

Fondens fremtidige finansiering er sikret i forbindelse med forslag til finansloven for 2008 ved en aftale indgået 2. marts 2008 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance om kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond.

Af aftalen fremgår bl.a. følgende:

»Med aftalen sikres fondens videreførelse i de næste 25 år gennem indskud af ny kapital på 3 mia. kr. i 2008.

Indskuddet finansieres delvist med det beløb, der i dag står i Finansieringsfonden på finansloven (ca. 1,6 mia. kr.). Dette indebærer, at den eksisterende finanslovsbevilling på 65 mio. kr. årligt, som er det beregnede afkast fra Finansieringsfonden, vil udgå af finansloven og fremover vil være en del af fondens egen økonomi. Herudover finansieres 0,4 mia. kr. ved ekstraordinære udlodninger fra IØ (0,2 mia. kr.) og IFU (0,2 mia. kr.). Den resterende finansiering på ca. 1,0 mia. kr. dækkes ind af salg og/eller omlægning af statslige aktiver.

For 2009 er der aftalt et uddelingsniveau for fonden på 275 mio. kr. I de følgende år giver kapitalindskuddet mulighed for et årligt uddelingsniveau på ca. 300 mio. kr.«

3.2. Uddelingsmuligheder

I den nugældende lov er der fastsat et loft for fondens årlige uddelinger på 250 mio. kr. i faste priser. Det svarer til ca. 294 mio. kr. i 2008-priser. Som følge af aftalen af 2. marts 2008 om kapitalindskuddet, jf. 3.1, får fonden mulighed for et gennemsnitligt uddelingsniveau på 300 mio. kr. årligt i 2008-priser. Det hidtidige loft over de årlige udbetalinger udgår herefter; dog fastsættes loftet i 2009 til 275 mio. kr. i 2009-priser.

Fondens uddelinger har hidtil i praksis været tillagt bidrag til følgeudgifter forbundet med forskningen, det såkaldte overheadbidrag. Denne praksis foreslås nu lovfæstet.

3.3. Tekniske ændringer

Erfaringerne med den nugældende lov har vist et behov for nogle få ændringer af teknisk karakter, herunder om:

– Bestyrelsens sammensætning

Danmarks Grundforskningsfond ledes af en uafhængig bestyrelse og en direktion.

Det bliver af stadig større vigtighed, at det sikres, at bestyrelsen råder over de kompetencer, som er hensigtsmæssige henset til fondens formål og aktiviteter. Ønsket om at sikre de nødvendige kompetencer foreslås tilgodeset ved at indsætte krav herom direkte i loven.

– Udførelse af opgaver

Bestyrelsens opgaver fremgår af lovens § 4. Til rækken af opgaver foreslås supplerende, at der gives bestyrelsen mulighed for efter aftale at påtage sig nærmere afgrænsede opgaver for ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Forslaget skal ses i forlængelse af et ønske om at drage tværgående nytte af

den særlige ekspertise og viden, som findes i og til stædighed opbygges i fonden.

– Delegationsadgang for ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Det foreslås, at ministeren får hjemmel til at bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution eller efter forhandling med vedkommende minister en anden statslig myndighed til at udøve de beføjelser, der efter loven er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Staten indskyder i alt 3 mia. kr. i fonden. Indskuddet finansieres delvist med det beløb, der i dag står i Finansieringsfonden på finansloven (ca. 1,6 mia. kr.). Herudover finansieres 0,4 mia. kr. ved ekstraordinære udlodninger fra Investeringsfondene for Østlandene (IØ) (0,2 mia. kr.) og Investeringsfondene for Udviklingslandene (IFU) (0,2 mia. kr.). Den resterende finansiering på ca. 1,0 mia. kr. dækkes ind af salg og/eller omlægning af statslige aktiver. Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Følgende myndigheder, organisationer mv. er blevet hørt over et udkast til lovforslaget:

Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, IT- og Telestyrelsen, Nationalbanken, Rigsrevisionen, Universitets- og Bygningsstyrelsen, Copenhagen Business School, Danmarks Tekniske Universitet, IT-Universitetet i København, Københavns Universitet, Roskilde Universitetscenter, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Anvendt KommunalForskning, Center for Regional- og Turis- meforskning, Danmarks Designskole, Danmarks Me-

teorologiske Institut, Dansk Arkitektur Center, Dansk Institut for Internationale Studier, Dansk Sundhedsinstitut, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, Det Kongelige Danske Kunstakademi, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Forsvarsakademiet, It-vest, Kennedy Centret – Nationalt forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering, Nationalmuseet, Rigsarkivet, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Statens Serum Institut, Statsbiblioteket, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Carlsberg Fondet, Danmarks Erhvervsråd, Danmarks Forskningspolitiske Råd, Danmarks Grundforskningsfond, Det Frie Forskningsråd, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, Det Strategiske Forskningsråd, De Økonomiske Råd, Højteknologifonden, Koordinationsudvalget for forskning, Kræftens Bekæmpelse, Lundbeckfonden, Novo Nordisk

Fonden, Rockwool Fonden, Rådet for Teknologi og Innovation, Teknologirådet, Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, Velux Fondene, VækstFonden, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CO-industri, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Erhvervsforsknings-Akademi, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Det Ethiske Råd, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Godkendt Teknologisk Service, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Branchen, Kommunernes Landforening, Landbrugsraadet, Landsorganisationen i Danmark, Lægeforeningen, Lægemedelindustriforeningen, Ph.d.-nettet, Danske Universiteter og Sektorforskningens Direktørkollegium.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Overførelse af 3 mia. kr. fra staten
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af nr. 2.

Til nr. 2

Til *stk.* 3. Med forslaget præciseres dels, at alle fondens uddelinger er omfattet af bestemmelserne i lovens § 1, dels at fonden skal sikre sit virke, og dermed fondens finansiering, på langt sigt.

Det gældende udbetalingsloft foreslås ophævet og erstattet af en mulighed for årlige uddelinger på gennemsnitligt 300 mio. kr. i faste priser målt over fortløbende 5-års-perioder, dvs. 2008-2012, 2009-2013 og så fremdeles. Derved imødekommes et behov for at

øge fondens fleksibilitet i uddeling af støtte således, at alle de bedste, og kun de bedste ansøgninger imødekommes. Fonden skal afpasse størrelsen af de årlige uddelinger sådan, at fondens virke sikres i den forudsete periode på 25 år fra 2008 til 2032.

Anordning nr. 574 af 25. juni 2003 om fundats for Danmarks Grundforskningsfond, i det følgende benævnt fundatsen, skal konsekvensændres i det omfang ovenstående forslag vedtages.

Til *stk.* 4. Fondens uddelinger tillægges efter praksis, i lighed med anden tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed, et bidrag til fællesudgifter, dvs. et bidrag til dækning af de følgeudgifter, der er forbundet med at udmønte de finansierede forskningsaktiviteter, f.eks. omkostninger til administration, drift, udstyr, lokaler m.v. Denne praksis foreslås nu lovfæstet, idet

det eksplicit anføres i loven, at bidraget skal beregnes efter den procentsats, som staten i øvrigt anvender for tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed.

Til nr. 3

I den gældende lov er det bestemt, at formanden og medlemmerne udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i deres personlige egenskab. Syv medlemmer udpeges efter indstilling af henholdsvis Det Frie Forskningsråd (to medlemmer), Det Strategiske Forskningsråd (et medlem), Rektorkollegiet (et medlem), Sektorforskningens Direktørkollegium (et medlem), Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab (et medlem) samt Akademiet for de Tekniske Videnskaber (et medlem). Formanden og et medlem udpeges af ministeren uden indstilling.

Med forslaget præciseres det, at bestyrelsens samlede kompetencer modsvarer fondens særlige aktiviteter.

Det anses herved for væsentligt at sikre bestyrelsen betydelig indsigt i forskning på internationalt niveau for, at den kan leve op til kravene om at foretage en professionel vurdering af ansøgninger i forhold til et internationalt forskningsniveau. Det tilføjes, at det gennem de senere år har vist sig vanskeligt at formå de indstillingsberettigede organer til at indstille medlemmer med en international baggrund.

I lyset af fondens fortsatte forvaltning af sine finansielle midler anses det videre vigtigt, at bestyrelsen til stadighed besidder indsigt i finansielle forhold.

Efter ligestillingsloven skal ministeren sikre en ligelig repræsentation af begge køn. Det foreliggende forslag giver ministeren klarere hjemmel og dermed bedre muligheder for at sikre de ønskede ekspertiser.

Til nr. 4

Forslaget er af rent sproglig karakter og skal ses i sammenhæng med nr. 5.

Til nr. 5

Ved forslaget gives der eksplicit fondens bestyrelse mulighed for at påtage sig nærmere afgrænsede opgaver for ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Det vurderes at være nyttigt både for Danmarks Grundforskningsfond og for det samlede forskningsrådssystem i Danmark, at der gives fonden en lovfæstet mulighed for at bruge sin ekspertise til i begrænset omfang at indgå i andre beslægtede aktiviteter inden for ministerens ressort. Som eksempel kan nævnes UNIK-initiativet (UNiversitetsforskningens InvesteringKapital), hvortil fonden aktuelt yder sekretariatsmæssig bistand.

Til nr. 6.

Forslaget er en præcisering af den gældende bestemmelse om revision af fondens regnskaber, idet forslaget med en henvisning til lov om revisionen af statens regnskaber m.m. samtidig tydeliggør, at revisionen skal foretages efter god offentlig revisionssskik (GOR).

Til nr. 7.

Forslaget er alene en sproglig præcisering, så der nu henvises til den korrekte titel for lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Til nr. 8.

Ændringen er en konsekvens af, at hæftestrafpen blev afskaffet den 1. juli 2001, jf. lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Ændringer som følge af straf fuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafpen og prøveløsladelse af livstidsdømte m.v.). Af overgangsbestemmelsen i lovens § 32, stk. 2, fremgik det, at der i love, hvor hæfte indgik i strafferammen, i stedet for hæfte kunne idømmes fængsel indtil 4 måneder.

Til nr. 9.

Til stk. 1.

– Ad delegation til statslige myndigheder under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling:

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan ulovbestemt delegere sine beføjelser til underordnede myndigheder i ministeriet efter almindelige forvaltningsretlige regler. Beslutningen om, at en kompetence overlades mere permanent f.eks. af en minister til en styrelse, bør imidlertid af hensyn til borgernes mulighed for at kunne vide, hvem der er rette myndighed, altid angives i en bekendtgørelse, jf. pkt. 4 i Justitsministeriets vejledning nr. 153 af 22. september 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter. Det foreslås derfor, at der i loven indsættes en hjemmel for ministeren til at bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution til at udøve de beføjelser, der i loven er tillagt ministeren. Ministeren kan herefter i en bekendtgørelse udnytte adgangen til at delegere opgaver og beføjelser til en statslig myndighed under ministeriet. Bemyndigelses hjemlen er formuleret, så den med sikkerhed kan rumme statslige myndigheder under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, som organisatorisk er underordnet styrelserne.

Ministeren kan således efter den foreslåede bestemmelse delegere sine beføjelser efter loven til enhver

myndighed inden for ministeriets administrative hierarki uanset myndighedens placering i det administrative hierarki, herunder myndigheder, som er underordnet styrelser.

– Ad udvidet delegationsadgang til andre statslige myndigheder efter forhandling med vedkommende minister:

Som hovedregel er der alene mulighed for at delegerede beføjelser til myndigheder, der hører under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Hvis der træffes beslutning om en flytning af institutioner under ministeriet, vil ministeren derfor som udgangspunkt være afskåret fra at kunne delegerede beføjelser eller myndighedsopgaver til disse. Det er derfor hensigtsmæssigt samtidig at muliggøre delegation af myndighedsopgaver til myndigheder uden for ministeriet. For at sikre at ministeren fortsat – hvis der træffes beslutning om flytning af institutioner under ministeriet – kan henlægge eventuelle myndighedsopgaver dertil, hvis dette findes hensigtsmæssigt, foreslås hjemlerne derfor formuleret, således at ministeren også kan bemyndige myndigheder uden for ministeriet til at udøve de beføjelser, der i loven er tillagt ministeren.

Det foreslås på den baggrund, at bemyndigelsesbestemmelsen formuleres, så ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter forhandling med vedkommende minister kan bemyndige andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, som i loven er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Der er alene tale om statslige myndigheder. Der kan således ikke i medfør af denne bestemmelse ske delegation til private virksomheder eller organisationer. Omfanget af delegationen til den pågældende statslige myndighed skal ske efter forhandling med vedkommende minister.

Til *stk. 2*. Forslaget er en konsekvens, som følger af det foreslåede *stk. 1* til en udvidet delegationsadgang for ministeren efter *stk. 1*, til statslige myndigheder under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Efter forslaget får ministeren adgang til at delegerede beføjelser efter loven til myndigheder, som organisatorisk ligger under styrelser, eller til andre statslige myndigheder efter aftale med vedkommende minister. Det foreslås derfor, at ministeren får hjemmel til at fastsætte regler om adgangen til at påklage afgø-

relser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter *stk. 1*, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages, hvilket betyder, at ministeren også kan afskære klageadgangen fra organisatorisk underordnede statslige myndigheder til styrelserne eller for andre statslige myndigheder. Ministeren kan f.eks. således ikke blot afskære påklage til ministeren, men også påklage til styrelserne. Adgangen til at afskære klage knytter sig kun til afgørelser på områder, som er delegeret fra ministeren i henhold til loven. Således vil ministeren ikke i denne bestemmelse have hjemmel til at afskære klageadgang, der i øvrigt er fastsat i lovgivningen.

Til *stk. 3*. Ministeren får hjemmel til at fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter *stk. 1*. Bestemmelsen omhandler de tilfælde, hvor ministeren udnytter sin adgang til at delegerede beføjelser til andre statslige myndigheder uden for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Der består i disse tilfælde ikke et over-/underordningsforhold mellem ministeren og den pågældende myndighed. Ved andre statslige myndigheders varetagelse af f.eks. myndighedsopgaver for ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter delegation bevarer ministeren sine beføjelser, herunder instruktionsbeføjelsen, i relation til de delegerede opgaver, da myndigheden på det delegerede område funktionelt vil høre under ministeren for videnskab teknologi og udvikling.

Til § 2

Til *stk. 1*. Det nye kapitalindskud overføres til fonden, når loven træder i kraft. Lovforslaget har således betydning for fondens muligheder for at sikre et højt afkast af midlerne til gavn for fondens forskningsfinansiering samt betydning for den årlige planlægning af fondens aktiviteter. Det foreslås på den baggrund, at loven træder i kraft allerede dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til *stk. 2*. Særligt for 2009 foreslås bibeholdt et maksimalt beløb for uddeling. Forslaget skal ses i lyset af regeringens ønske om at begrænse det offentlige forbrug i 2009. Beløbet foreslås fastsat til 275 mio. kr. i 2009-priser, jf. aftale af 2. marts 2008 om kapitalindskud til fonden.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 876 af 8. oktober 2003, foretages følgende ændringer:

Kapitel 1*Fondens oprettelse og formål***§ 1. ---**

Stk. 2. Grundforskningsfondens kapital og afkastet heraf og fondens andre indtægter, jf. stk. 4, skal anvendes til finansiering af enestående forskning på internationalt niveau.

Stk. 3. Grundforskningsfonden kan maksimalt uddele 250 mio. kr. årligt målt i faste priser.

Stk. 4. Grundforskningsfonden kan oppebære indtægter af patenter, licenser og gaver m.m. og kan inden for sit formål udføre kontraktforskning.

1. I § 1, stk. 2, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

2. § 1, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Grundforskningsfonden kan af sin kapital og afkastet heraf samt af fondens andre indtægter og eventuelle ekstra bevillinger foretage uddelinger i overensstemmelse med sit formål. Fonden skal herved sørge for, at uddelingerne foretages sådan, at de sikrer fondens virke på langt sigt.

Stk. 4. Fonden kan gennemsnitligt uddele 300 mio. kr. årligt målt i faste priser over fortløbende 5-års-perioder. Alle uddelinger skal inkludere bidrag til følgeudgifter forbundet med forskningen beregnet efter den sats, der til enhver tid gælder for staten.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

Bilag til f. t. l. vedr. Danmarks Grundforskningsfond

Gældende formulering

Lovforslaget

Kapitel 2

Fondens ledelse

§ 2. Fonden ledes af en bestyrelse, hvis formand og medlemmer udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i deres personlige egenskab:

- 1) En formand udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling,
- 2) 2 medlemmer indstillet af Det Frie Forskningsråd,
- 3) 1 medlem indstillet af Det Strategiske Forskningsråd,
- 4) 1 medlem indstillet af Rektorkollegiet uden for kollegiets midte,
- 5) 1 medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium uden for kollegiets midte,
- 6) 1 medlem indstillet af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab,
- 7) 1 medlem indstillet af Akademiet for de tekniske Videnskaber og
- 8) 1 medlem udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 2. Fonden tilrettelægger selv sin administration, idet dog opgavefordelingen mellem bestyrelse og direktør fastsættes i fundatsen, jf. § 3.

Stk. 3. Nedlægges eller ændres nogen af de i stk. 1 nævnte indstillingsberettigede parter væsentligt, fastlægges det i fundatsen, jf. § 3, hvordan det pågældende medlem indstilles.

§ 4. ---

Stk. 2-5. ---

Stk. 6. Bestyrelsen kan gennemføre initiativer efter stk. 1, nr. 1, i samarbejde med og med hel eller delvis finansiering fra andre offentlige eller private råd, fonde eller virksomheder, herunder også offentlige eller private råd, institutioner, fonde eller virksomheder i udlandet. Bestyrelsen kan endvidere efter aftale påtage sig at gennemføre tilskudsaktiviteter med hel eller delvis finansiering fra anden side.

3. § 2, stk. 1, affattes således:

»Fonden ledes af en bestyrelse, hvis medlemmer bl.a. skal have indsigt i forskning på internationalt niveau samt finansiel indsigt. Formanden og medlemmerne udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i deres personlige egenskab:

- 1) En formand udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling,
- 2) 2 medlemmer indstillet af Det Frie Forskningsråd,
- 3) 1 medlem indstillet af Det Strategiske Forskningsråd,
- 4) 1 medlem indstillet af Rektorkollegiet uden for kollegiets midte,
- 5) 1 medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium uden for kollegiets midte,
- 6) 1 medlem indstillet af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab,
- 7) 1 medlem indstillet af Akademiet for de Tekniske Videnskaber og
- 8) 1 medlem udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.«

4. I § 4, stk. 6, 2. pkt., udgår »endvidere«.

5. I § 4, stk. 6, indsættes som 3. pkt.:

»Bestyrelsen kan endvidere efter aftale påtage sig at udføre nærmere afgrænsede opgaver for ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.«

Gældende formulering

§ 9. Fondens regnskab skal revideres af Rigsrevisionen og en statsautoriseret revisor, som bestyrelsen udnævner for 3 år ad gangen. Valget skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Udnævnelsen kan til enhver tid tilbagekaldes.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 17, stk. 2 og 3, og § 18 i lov om revision af statens regnskaber m.m. finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 5

Straffebestemmelser m.v.

§ 13. Med bøde eller hæfte straffes, hvis ikke strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning, den, der

- 1) undlader at opfylde de pligter, der påhviler vedkommende efter loven,
- 2) giver urigtige eller vildledende oplysninger til Rigsrevisionen, ministeren for videnskab, teknologi og udvikling eller andre offentlige myndigheder om forhold, der vedrører fonden,
- 3) gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed, der kan medføre tab for fonden.

Stk. 2. ---

Lovforslaget

6. § 9, stk. 1, 1. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Fondens regnskab revideres af rigsrevisor og en statsautoriseret revisor efter reglerne i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Bestyrelsen udnævner den statsautoriserede revisor for 3 år ad gangen.«

7. I § 9, stk. 2, ændres »revision« til: »revisionen«.

8. I § 13, stk. 1, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

9. Efter § 13 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 13 a. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.«

Til lovforslag nr. L 182. Skriftlig fremsættelse (30. april 2008)

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Helge Sander):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond. (Kapitalgrundlag, uddelingsmuligheder, organisation m.v.)

(Lovforslag nr. L 182).

Den nugældende lov indeholder en bestemmelse, hvorefter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling senest i folketingsåret 2007-08 fremsætter forslag til revision af lovens bestemmelser om fondens organisation, kapitalgrundlag og uddelingsmuligheder.

Lovforslaget har afventet forhandlingerne vedr. finansloven for 2008, idet der skulle findes en løsning på fondens fremtidige finansiering. Ved aftale indgået i forbindelse med finansloven for 2008 er det besluttet at øge fondens grundkapital med i alt 3 mia. kr., hvilket sikrer det nødvendige grundlag for fondens fortsatte aktiviteter på langt sigt.

Lovforslaget indebærer en ændring af fondens uddelingsmuligheder, således at det årlige loft

over uddelinger ændres til et årligt gennemsnit. I tilknytning hertil forpligtes fonden til at sørge for, at uddelingerne foretages på en sådan måde, at de sikrer fondens virke på langt sigt. Samtidig præciseres det, at alle fondens uddelinger er omfattet af dette gennemsnit.

Lovforslaget indebærer endvidere

- lovfæstelse af hidtidig praksis om fondens anvendelse af statens gældende overheadsats;
- mulighed for at fonden kan udføre nærmere afgrænsede opgaver for videnskabsministeren;
- sikring af relevante kompetencer i fondens bestyrelse;
- visse tekniske justeringer.

Som følge af de udskudte finanslovsforhandlinger fremsættes lovforslaget først nu. Lovforslaget ønskes førstebehandlet i indeværende folketingsår med henblik på genfremsættelse og færdigbehandling i efteråret 2008.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje Ting.